

Szerkesztőség, kiadó
hivatal és nyomda:Cluj-Kolozsvár, St. Baron
utca 10. (Brassai-utca) 10.Telefon:
Szerk. és kiadó
9

135. N. Sz

Egyes
szám
3-3Dr. Ramasetter
Disztér 2. II. 8.

UJ KELET

NEMZETPOLITIKAI NAPILAP

ELOFIZETESI ÁRAK

Romániában

Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

Csehszlovákiában

Egy hónapra Ck 40—
Egyes szám — — 3—

1927 augusztus 27 Szombat

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 193. szám

5687 Ab 29

Az öreg rabbi meg a baltája

Valami történt Râmnic-Valceában. Hogy mi történt, azt még pontosan megállapítani nem lehet, mert az eset visszhangjának híre sokkal hamarabb jutott el hozzánk, mint maga az eset. Az első bukaresti távirati jelentés csak arról számol be, hogy a râmnic-valceai eset (amelyről eddig azt sem tudtuk, hogy volt) hatalmas demonstrációt váltott ki Bukarestben és a keresztény diákszövetség kommunikéje már-már azon töpreng, nem-e kellene revízió alá venni azt a határozatot, amely szerint békés eszközökkel kívánja elérni ideáljait. De magáról az esetről még mindig csak annyit tudunk, amennyit a tegnapi délután Bukarestben megjelent „Cuvantul“ közöl.

Az antiszemita magatartásról nagyon is jól ismert „Cuvantul“ híradása pedig enyhén szólva, fantasztikus. A lap tudósítása nem kevesebbet állít, mint azt, hogy a városka volt rabbija fiával együtt bottal, késsel, baltával felfegyverkezve, rátámadt négy diákra, egyet közülük halálra megsebesítettek, mire a két támadó zsidót letartóztatták, de később az apát kaució ellenében szabadlábra helyezték.

Különös dolog, hogy Râmnic-Valceából az állítólagos merénylet híre pénitéktől — mert a lap szerint akkor történt a merénylet — a következő hét csütörtökjéig jutott csak el a „Cuvantul“ szerkesztőségébe, ugyanakkor, amikor, hogy csak egy példát említsék, a Bostonban hétfőn hajnalban kivégzett anarchista itéletének végrehajtásáról hétfőn délben már Kolozsvárra érkezett a jelentés. De nem szólva e szánzációnak az eseményről szóló tudósítás feltűnően lassú továbbításáról, gondolkodóba ejti az embert az is, hogyan lehet, hogy erről az elmúlt héten történt, valóban rémdrámába illő históriáról csak a „Cuvantul“ szerzett eddig értesülést, a többi lapok, sem a filozofáltak, sem az antiszemiták, egy szót sem tudnak róla.

Valahogy érzi a „Cuvantul“ is, hogy itt valami nincsen egészen rendjén és talán ennek igazolására került be a tudósításba az a két sor, hogy a vármegye prefektusa megtiltotta, hogy az esetről akár a lapoknak, akár a felsőbb diákszervezeteknek tudósítást küldjenek s ennek megátlása érdekében szigorú cenzurát léptetett életbe a postán. Ez a két sor azonban valójában még fantasztikusabb teszi a râmnic-valceai rejtélyes esetet. Mi oka lett volna a prefektusnak, hogy megakadályozza az állítólagos merénylet hírének a bukaresti sajtóba való kolportálását? Talán azt akarja mondani a „Cuvantul“, hogy a prefektus is büntetésévé szegődött a péntek este baltával és furkósbottal verekedő öreg rabbinak. De ha százszor is cenzurát léptettek életbe, Râmnic-Valceából kétóránként jár a vonat Bukarestbe, az utat egy félnap alatt meg lehet járni vasuton és talán még sem kell hat nap ahhoz, hogy egy ilyen szenzációs eset híre Bukarestig jusson.

És nem tudunk hihet adni annak, hogy egy öreg rabbi a fiával péntek este, ahelyett, hogy templomba menne, baltával, furkósbottal és késsel felfegyverkezve jár a sétaterén, mint valami mexikói cowboy és másodmagával rátámad négy védtelen diákra. Még jól emlékszünk arra, hogy amikor néhány fiatalember a dornavatrai vonaton legvágtá egy öreg zsidó szakált és a többi zsidó utast véresre verte, a „Cuvantul“ másnapi számában hatalmas cikkben számolt be arról, hogy a zsidó utasok megtámadták a vonatban utazó román diákokat.

Különben sem újság a „Cuvantul“-nak az antiszemita mozgalom során ez a magatartása. Az elmúlt Goga-rezsim alatt jött divatba,

hogy valhányszor a zsidókat brutalizálták, a „Cuvantul“ és a vele egyvásu lapok homlok-egyenest ellenkező módon állították be az eseményeket. Amikor egy tüntető csoport szétverte Kolozsváron az Arvagondozó bálját, megint a „Cuvantul“ volt az első, amely arról számolt be, hogy a zsidó balozók rátámadtak a csöndesen szórakozó román vendégekre. Azt

hittük azonban, hogy a Goga-rezsim elmulásával véget ért ez a csodálatos szisztéma is, amely hajmeresztő módon felcseréli a szereplőket. De ugylátszik, hogy a „Cuvantul“ csak politikai ellenségévé szegődött az Averescu-rezsimnek, de az antiszemita kampányba való módszereit tökéletesen asszimilálta s a hírek regisztrálásában rem igen vannak skrupulusai még akkor sem, ha ezeknek nyomán visszhangképen a rendet és a lelkek békéjét súlyosan veszélyeztető kilengések robbannak ki.

A bécsi tüzoltóság megakadályozta a városháza teljes leégését

Bécs, augusztus 26. Tegnap éjjel a bécsi központi városháza egyik szárnyán tűz ütött ki. A tűz kiütése után az egész tüzoltóság, valamint a helyőrség nagyrésze kivonult a veszedelem színhelyére és Schober rendőrfőnök irányítása alatt megkezdte a mentési munkálatokat. A tüzoltóság megtesztelt munkája révén sikerült megakadályozni a tűz továbbterjedését s így Bécs egyik leggyönyörűbb épületét megmenteni a teljes pusztulástól. A nyomban bevezetett hatósági vizsgálat megállapította, hogy városháza kigyulladását az új városházával szemben levő ház tető-tüze okozta, amely átcsapott a városházára. A városháza tettőzete teljesen leégett.

A francia kormány el van tökélve arra, hogy minden újabb zavargásnak elejét veszi

A francia vidéki városokban is súlyos zavargások voltak. Bécsben filmet készítenek Sacco és Vanzettiről

Páris, aug. 26. Tegnapelőtt lezajlott hatalmas párisi tüntetések ügyében Poincaré miniszterelnök mára minisztertanácsot hívott össze, amely kizárólag az elmúlt napok véres zavargásaival fog foglalkozni, melyek tudvalevőleg Sacco és Vanzetti kivégzése miatt történtek. A minisztertanács részletesen meg fogja vitatni a zavargások politikai következményeit. A francia kormány határozottan el van tökélve arra, hogy minden tüntetést csirájában fojt el és feltétlenül biztosítja az amerikai hadviseltek tiszteletére rendezendő ünnepek tiszta lefolyását. Az amerikai légionisták szeptember közepén érkeznek Párisba.

A minisztertanács végeztével a kormány tagjai

az ismeretlen katona sírját koszorúzták meg, melyet kedden a tüntetők egyik csoportja tudvalevőleg leköpdösött.

Páris, augusztus 26. Több vidéki városban is nagyon súlyos jellegű tüntetések zajlottak le Sacco és Vanzetti kivégzése miatt. Az összetűzéseknél Toulouseban három rendőrt megsebesítettek. A tüntetők közül a rendőrség hatot letartóztatott.

Bécs, augusztus 26. Egy osztrák filmvállalat tegnap megkezdte egy Sacco és Vanzetti szenvedéseiről és kivégzéséről szóló film felvételeit, amelynek keretében Sacco és Vanzetti életét és halálát mutatják be.

Jouvenel szerint a békét csak a háborúra való intenzív felkészüléssel lehet biztosítani

Jouvenel beszéde nagy elkedveltenedést keltett az interparlamentáris Unió német delegációjában

(Páris, augusztus 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az interparlamentáris unió huszonegyedik ülészaka tegnap nyílt meg a párisi Luxemburg-palota dísztermében. A konferenciát Adelsward svéd delegátus nyitotta meg, üdvözlő szavak keretében, mely után Poincaré, Franciaország miniszterelnöke mondott feltűnést keltő beszédet. Poincaré eddigi szokásától eltérőleg, rendkívül békülékeny hangon emlékezett meg a nemzetek között egyre fejlődő békülékeny szellemről, amely mind közelebb hozza egymáshoz a nemzetek parlamentjeit.

Poincaré szavaira Loebe, a német birodalmi gyűlés szocialista elnöke válaszolt, hálás szavakban emlékezve meg Poincarénak békés szellemű beszédjéről, amely a német delegáció tagjaiban a legteljesebb megértéssel találkozott. Hangsúlyozta Loebe, hogy a szép szavak után most már a cselekedeteknek kell következniük, mert nincs többé s ükéség arra, hogy Francia- és Németország, bizalmatlansággal viseltessenek egymás iránt. Épen ezért Loebe azt a kérdést veti fel,

hogy hajlandó-e Franciaország nyíltan kijelenteni, hogy 1928. január elsején tul egyetlen francia katona sem lesz többet Németország területén.

Loebe feltett kérdésére Jouvenel válaszolt. Jouvenel kijelentette, hogy amíg Franciaország részére Németországgal szemben az egyetlen garanciát a rajnai területek megszállása jelenti, addig szó sem lehet az ottani csapatok teljes visszavonásáról, annál is inkább nem, mert Kelet-Európa nyugalmaról van szó, amelyet nem szabad könnyelműen veszélyeztetni.

— Franciaország talán elfelejti a multat — folytatta Jouvenel — de nem azokat a tanulságokat, melyekkel a mult szolgált. Ha Loebe felpanaszolja a békepolitika gyöngeségét, akkor ezt arra a körülményre kell visszavezetnie,

hogy jelenleg kétféle Európa van a kontinensen. Vagy egy nyugati, amelyben elismerik a területi státust és egy keleti, ahol nem ismerik el. A háboru ellen egyetlen hatályos eszköz az, hogy a háboru által fenyegetett ország olyan erősen készüljön fel a háborúra, hogy ellenfeleinek már elejétől kezdve kételkednie kelljen a háborus akció sikerében.

— Ha a rajnai terület kiürítése után Németország két, vagy három év mulva megszünteti a Dawes-féle fizetéseket, vagy háborut izen szövetségeseinek, akkor nagyon kevés fog

Kézimunka Sipos-nál

végeledás

Cluj, Calea R. Ferdinand 8.

A kézimunkaikkal végleg felhagyok! Előrajzolt, kezdet és kész kézimunkákat, kelim anyagokat stb. stb.

30 százalékkal olcsóbban

árusítok. Nordisch hárászt 7 leiert, berliner hárászt 9 leiert végleg kiárusítom. A többi kézimunka árut is ilyen olcsó árban árusítom **míg a készlet tart.**

megmaradni a német francia barátságból. Ha a két állam olyan sokáig volt egymásnak ellentéte, mint Németország és Franciaország, bölcseleken cselekszenek, ha barátságsszövetségben kellő óvatosságot tanúsítanak, mert különben újból könnyen kiteszik magukat a szakítás veszedelemének.

— Franciaország a békét akarja — fejezte be

beszédét Jouvenel — de a béke ügyét nem akarja elválasztani szövetségeseinek ügyétől.

Páris, augusztus 26. Az interparlamentáris Unió tegnapi ülésén elhangzott Jouvenel-beszéd a német delegátusokban nagy elkedvetlenedést keltett. Jouvenel beszédére a német választ vagy Loebe adja meg személyesen, vagy pedig francia nyelven fogják felolvasni.

Szatmáron a városrendezés kipusztította az összes fákat

Kikövezik az uccákat, de a fák kiirtása miatt sivár kőtömbök lesznek az árnyas uccákból

(Satu Mare-Szatmár, augusztus 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tudvalevő, hogy Szatmár városában a múlt év nyarán nagyobb városrendezési művelet indult meg, amely hivatva van a hosszú idők óta elhanyagolt város külső képét rendbe szedni. E városrendezéshez tartozik egyes utcák rendes kövezése. Így a polgárság végnélküli panaszaira tisztességes gránitkövezettel látták el néhány olyan utcát, ahol életveszélyessé vált a kocsi- és szekérforgalom.

E munkálatokkal kapcsolatban még az elmúlt év folyamán parkirozták a Széchenyi-utcát, továbbá a piactéren átfutó szatmárhegyi vicinális vasutat kivezették az Arpád-uccára és a Bányai-uton keresztül hozták kapcsolatba a Szamos-hiddal.

Mint ismeretes, az idén parkirozták a Deák-tér belső részét és a Kossuth-kerében lévő mélyfúrású kutakból táplálkozó vízvezeték hálózatával hozták összeköttetésbe. Hasonlóan felszedték a Rákóczi-ucca kövezetét is és most folyik az uttest betonozása, amelyet nyomon fog követni az aszfaltozás. Az uttestet ezen uccában is pázsit-szegély fogja keretezni és ezen uccából is eltűntek a megszokott régi akácfák.

A szatmári uccák rendezésének velejárója lett a régi fák kiirtása. Így eltűntek az akácok a Deák-téri korzóról, a Széchenyi-utca járdája és utteste mellől és most a Rákóczi-uccának rendezés alá került részéről. Igaz, hogy a Széchenyi-uccán a járda mellett fiatal gömbfacsémétéket ültetett a mérnöki hivatal és a Deák-téri parkot is hasonló kettős fasor övezi. Azonban hosszú évek kellenek ahhoz, hogy újra észrevehető fa-vegetációt lássunk e helyeken. Különösen fájdalmas, hogy a planirozás tulhajtása olyan fákat is áldozatul követelt, amelyeket nem pótolnak újakkal és hiányuk sivár körengetéggé alakított előbb árnyas helyeket. Ilyen fajták ment végbe például a városi színház mellett egy kényszerű téralakítás kedvéért, ahonnan több régi, hatalmas, illatos hárászfát vágtak ki minden komoly ráció nélkül. Hasonlóan már pár éve kivágták a Hám János-ucca fát anélkül, hogy újakkal pótolják. Attól tartunk, hogy a Rákóczi-uccát is ilyen rideg építkezési útvesztésé ki-vánja átalakítani a hivatalos tervek, amire pedig semmi szükség sincsen e parkokban oly szegényes, poros városban.

Mert Szatmár városnak évtizedek óta csupán egyetlen közkertje volt: a Kossuth-kert a vasuti állomás szomszédságában. E valamikor gondozott kert is nagy hanyatláson ment keresztül a

háboru óta. Az utóbbi években csak a csoda mentette meg ezt az egyetlen közkertet a ki-sajátítástól és szétmarcangolástól. Ez a csoda e kerterület talajának vízbősége, amely arra pre-

Pontosan összeírják az állam vagyonát

Készül a mérleg Románia ingó és ingatlan értékeiről

(Bucuresti-Bukaresti, augusztus 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bratianu Vintila pénzügyminiszter még külföldre utazása előtt elrendelte hogy az ország vagyonáról pontos leltárt készítsenek. A pénzügyminisztériumban külön e célra szervezett osztály foglalkozik a gigászi munkával, amelyet hetek múlva sem fognak befejezni, mivel ez lesz ugyanis a legelső alkalom, amikor az állam vagyonát pontos leltárban örökítik meg. Alkalmunk volt a leltározási bizottság egyik tisztviselőjével beszélni, aki a következőkben vázolta a nagyarányú leltári munkát:

— Az ország vagyona felett a különböző minisztériumok gazdálkodnak. Az egyes minisztériumokban található ugyan részleges leltár különböző vagyonokról, azonban a mi feladatunk, hogy egy részletes leltárban feltárjuk azt a rengeteg értéket, amelyet az állam a sajátjának mondhat, nem minisztériumok, hanem az érték mineműsége szerint csoportosítva.

Hat csoportra osztva készül a mérleg.

Az első csoportba tartoznak az összes állami épületek, nemcsak a középületek, hanem mindazon házak, amelyeket az állam magának vett, továbbá emlékoszlopok, szobrok. Ezen értékek legnagyobb része még sohasem volt leltározva és a mi kötelességünk, hogy ezeket az ingatlan vagyonokat a mai áron felértékeljük.

A leltár második csoportját képezi az ország utjainak, hidjainak felértékelése. A leltár e csoportjának elkészítése sem könnyű munka, mert például egy út felértékelésénél csak az lehet mértékadó, hogy miibe kerülne az illető út ma és milyen mértékben használódott el időközben.

A harmadik csoportot képezik az állam által különböző intézményei, tehát a vasut, a posta, a kereskedelmi flotta, továbbá a különböző egyéb állami vállalkozások, a dohányjüvedék, erdőüzemek, bányák.

A leltár negyedik csoportjában fognak sze-

desztinálta, hogy itt frassa meg a város vezetősége a tervezett vízvezeték kutjait. Még a háboru kitörése előtt hozzá is láttak a vízvezetési kutak furrásához és annak rendje szerint be is fejezték e munkálatokat a háboru dacára, hogy a vízvezeték kiépítését jobb időre halasszák. Az aktuálisvá vált városrendezés ismét e kutakra terelte a hatóság figyelmét és mint ismeretes, már ki is épült egy egyelőre néhány uccára terjedő vízvezetési hálózat. Ezek a kutak mentették meg a Kossuth-kertet a teljes megsemmisítéstől. Egyébként e kert fái is szörnyű megtizedelést éltek meg. Felelőtlen elemek pusztítják a Kossuth-kert fát és különböző tennispályák kedvéért is rengeteg fa pusztult el. Kevés bírányzott ahhoz is, hogy a megmaradt fákat is feláldozzák az állandó sportpálya kedvéért, amelyet vérmes sportemberek e kertbe akartak beleerőltetni. Azonban győzött a jobb megfontolás és ügyeltek, hogy megkegyelmezzek a nemzedékek fáradságos munkájával létesített közkert maradványának.

A Szatmáron folyó városrendezési munkától azonban mégsem lehet elvitatni az elismerést. Küönösen méltányolni lehet, hogy oly utvonalak is rendes kövezetbe jutottak, amelyek eddig valósággal el voltak hanyagolva a bürokratizmus lassúsága és konzervativizmusa következtében. Így például évtizedeken át folyt a vita egyrészt a város, másrészt az államvasutak között a vasuti állomástól az Attila-uccáig vezető legforgalmasabb uttest burkolata ügyében. Egyik sem akarta vállalni a költségeket. Emiatt ez volt hosszú időközön át a legborzasztóbb kocsit. Hasonlóan végnélküli vita folyt a város és a megye között a Bányai-ut kövezete miatt. Most végre mindkét ut rendes kövezetbe jutott, mert egy erélyes mérnöki hivatal pontot tett a sok hiábavaló vitára.

repelni az ingó állami vagyonok, elsősorban az állami részvédek a különböző magánrésztársaságok vagyonából. A nacionalizációs törvény alapján az állam néhány nagy intézményben tetemes részvénytöbbséget szerzett és több intézmény alakult állami támogatással. Ezen részvédek pontos feljegyzését fogja tartalmazni a leltár ezen csoportja. A leltár utolsó csoportjába vesszük fel azon ingatlan állami vagyonokat, melyek az előbbi csoportokban nem szerepeltek. Ide tartoznak az állam tulajdonában levő dunai mocsarak, amelyek a halászat szempontjából hallatlan értéket képviselnek, továbbá az állami petróleummezők. E leltárban természetesen helyet fog kapni a hadsereg is, teljes felszereléssel, ami természetesen szintén mint állami vagyon szerepel.

— Bármennyire is lelkiismeretesen dolgozunk, szinte

elképzeltetetlen, hogy az első leltár teljes pontossággal fel tudjon venni minden vagyont.

Ez az első leltár lesz a bázis, amelynek alapján ezentúl minden évben, épen úgy, mint akármilyen kis vállalatnál, pontosan év végén megcsinálják a leltárt. Az új organizációs törvények, amelyeken minden minisztérium dolgozik, már gondoskodnak arról, hogy minden minisztérium a maga kebelében pontos leltárt készítsen és így a következő évben már sokkal egyszerűbb munka lesz megcsinálni az ország leltárát.

— Talán felesleges is megemlítenem, hogy egy ilyen leltár, ha azt tényleg sikerül teljes pontossággal megcsinálni és abban még az állami irodaberendezés legaprólékosabb darabjai is szerepelnek, sok visszaélésnek fognak gátat vetni.

Vasárnap, a hó 28-án lép fel a teljesen átalakított Urania-Mozgóban

Jackie Coogan

Schu

Cluj-Kolozsv tudósítójától.) M a kolozsvári t előtt Erich C német szélhámo najewszky Emá gyalása. Kilenc egy átmulatott, resti sziguranca lara tetete a kez mozóhatóságok által vezetett v derített a millió nek összes aktu össze a vádirat terhére rótt bü vádponton von kes dualizmus, az egész per ki sági hátterére é lődést, amely ország határain nyilvánul. E nyomása alatt ipari vállalatok tárgyainak párt a másik oldalon Mischnajewszky ezerlejes kölesor narancshéján t és felelős embe szített a busás lebonyolítására.

Nem csak a vádirat és a vá gosan rávilágító irat az elmúlt nek könnyelmű ellen is.

Az első tárg fordulatokban, a lezésekben és a tések újabb pik akik figyelem Mischnajewszky emelkedését és

A tárgyalás vette kezdetét gyalótermében, a tanuk és érde a tanuk közül Calutiu volt p Marmorosch ko sok. Fel kiene meg a tárgyalá pescu szavazóbi A vádat Popes védelmet dr. F kolozsvári ügy letére két szur lottakat. Dr. nik fel először öltöny van raj kánsabbak lett börtönfal sápad rós szemével l ság sorain és s rőseit.

Botra táma utána az ajtó kárnak, félvilá talmis termet tőnek csak elm maradt meg. A mély üregekbe pápaszeme szín Balkarját és lá

Vasárnap, átalak

Jack

Hö

Figyelem!
האנדרלונת

Közelednek a zsidó nagy ünnepek, ne mulassza el tekeresni Cluj, Fiat Minar viteazul (Széchenyi-tér) 37-38. sz. a.

Rosenzweig Antal zsidó könyvüzletét

ahol Machsor és Taleszekben ünnepi kiállítás van. Postai megrendeléseket azonnal küldök, meg nem felelőt visszaveszek

Figyelem!
Ügyeljen a névre

Schultze és Mischnajewszky a bírák előtt

Cluj-Kolozsvár, augusztus 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt kezdetét vette végül a kolozsvári törvényszék III. büntetőtanácsa előtt Erich Cristian Schultze, a nagyvonalú német szélhámos bankár és büntőrsa, dr. Mischnajewszky Emánnel monstre bünperének tárgyalása. Kilenc hónapja immár annak, hogy egy átmulatott, borgözös éjszaka után a bukaresti sziguranca egy komiszárja Schultze vállára tette a kezét és azóta a különböző nyomozhatóságok és három kolozsvári vizsgálóbíró által vezetett vizsgálat többé-kevésbé napfényt derített a millió-dolláros kölcsönök közvetítőinek összes aktusaira. Tizenhét pontban foglalta össze a vádirat a Schultze és Mischnajewszky terhére rótt bűnoslelményeket és a tizenhét vádponton vontul keresztül egy fölöttébb érdekes dualizmus, amely bepillantást enged vetni az egész per kulisszái mögé, politikai és gazdasági hátterére és mindenképpen igazolja az érdeklődést, amely nemcsak Kolozsváron, de az ország határain túl és innen a per iránt megnyilvánul. Egyik oldalon a gazdasági krízis nyomása alatt kölcsönre esdeklő városok, nagyipari vállalatok, amelyekkel millió dollárokról tárgyalnak párnázott ajtók mögött a fezőrök, a másik oldalon a folytonos pézazzavarral küzdő Mischnajewszky és Schultze, akik jelentéktelen ezerlejes kölcsönökön és be nem váltott csekkok narancshéján bukának el akkor, mikor a sajtó és felelős emberek pénzványa mindent előkészített a busás jövedelmet ígérő tranzakciók lebonyolítására.

A per kulisszái mögül

Nem csak két szélhámos bünpere ez. A vádirat és a vádlottak vallomása egészen világosan rávilágítottak arra, hogy ez a per vádirat az elmúlt rezsím egyes politikai vezetőinek könnyelmű és felelőtlenül gazdálkodása ellen is.

Az első tárgyalási nap bővelkedett érdekes fordulatokban, a szenzáció erejével ható leleplezésekben és a tanúkihallgatások, a szembesítések újabb pikantériákat ígérnek mindazoknak, akik figyelemmel kísérték Schultze Erich és Mischnajewszky Emánnel romániai karrierjének emelkedését és váratlan bukását.

Megkezdődik a tárgyalás

A tárgyalás ma délelőtt félkilenc órakor vette kezdetét a törvényszék II. emeleti tárgyalótermében, amely ezuttal zsúfolásig megtelt a tanúk és érdeklődők seregével. Megjelentek a tanúk közül Osvada volt polgármester, dr. Calutiu volt prefektus. Haralamb, a Banca Marmorosch kolozsvári igazgatója és sokan mások. Fél kilenc után néhány perccel nyitja meg a tárgyalást Furnea elnök. Mellette Filipescu szavazóbíró foglal helyet az emelvényen. A vádat Popescu királyi ügyész képviseli, a védelmet dr. Fehér Dezső és Giurgiu János kolozsvári ügyvédek látják el. Az elnök rendelkezése két szuronyos börtönör vezetői be a vádlottakat. Dr. Mischnajewszky markáns arca tűnik fel először az ajtóban. Elegáns sötétkék öltöny van rajta, arcvonásai árkoktobbak, markánsabbak lettek a fogság 9 hónapja alatt. A börtönfal sápadt színnel vonta be arcát. Szurós szemével kutatólag néz körül a hallgatóság sorain és szinte kedélyesen üdvözlí ismerőseit.

Botra támaszkodva, kinosan sántitva lép be utána az ajtón Schultze. A „lebemanu“ bankárnak, félvilági nők bohém barátjának, a hatalmas termetű és pocakosodó kölcsönközvetítőnek csak elmosódó sziluettje, csak árnyéka maradt meg. Arca ijeszítően beesett, két szemei mély üregekben ülnek és fekete csontkeretes pápaszeme szinte fenyegetően ugrik előre orrán. Balkarját és lábát ischiás támadta meg és bémá-

Vasárnap, e hó 28-án lép fel a teljesen átalakított Uránia-Mozgóban

Jackie Coogan

ságra kényszerítette a börtön atmoszférájában. A hallgatók sorain halk moraj fut keresztül. Az elnök megállapítja, hogy több tanu távolmaradt, de az ügyész és a védők felszólalása után a tárgyalás megtartása mellett döntenek.

Kétszer büntetve

Baleanu dr. ügyvéd, tolmács, Schultze személyi adatait tolmácsolja a törvényszéknek. 1886 ban született Casselben, nos, két gyermeke van, kétszer volt büntetve, egyizben Hannoverben csekkcalás miatt 3 évre, egyizben Berlinben részvényhamisítás miatt egy évre volt elítélve. Vagyontalan. Mischnajewszky dr., aki páratlan szorgalommal csaknem tökéletesen megtanulta az államnyelvet a fogságban, románul mondja be személyi adatait. Negyvenöt éves, a berlini egyetemen jogi doktorrá avatták, nos, Bécsben lakik. Büntetve nem volt, de folyamatosan van ellene egy pör, egy szófiai banknak adott fedezetlen csekk miatt.

Bár Schultze az elsőrendű vádlott, Popescu ügyész indítványára előbb Mischnajewszky dr.-t hallgatják ki, minthogy ő volt az, aki először folytatta a kölcsöntárgyalásokat.

A vádirat

Felolvssák a vádiratot, amely 17 pontban csalás és sikkasztás vádját emeli Schultze és Mischnajewszky ellen. A vádirat szerint: 1. Egy millió dolláros kölcsönt ajánlottak fel Kolozsvárnak és különböző címeken mintegy 150.000 lejt

Mischnajewszky elmondja a fragikomikum kölcsön történetét

Az elnök: Az első vád ön ellen az, hogy több ezer lejjel becsapta Kolozsvár városát. Bűnösnek érzi magát?

Mischnajewszky fejét rázza és határozottan válaszolja: Nem. Dr. Fehér ügyvéd közbeszól és megjegyzi, hogy

a város a mai napig nem tett feljelentést emiatt Mischnajewszky ellen.

Mischnajewszky sürin tetsért papirlapokat vesz elő, néha beléjük pillant és folyamatosan, óvatosan adja elő Kolozsvár kölcsönének tragikomikus történetét.

— 1925 novemberében — kezdi vallomását — Amszterdamból hazatérve, levél várt Kolozsvárról. Dr. Venter Agoston írta és azt kérdezte, hogy én, mint nagy pénzesoportok reprezentánsa, nem tudnék-e kölcsönt szerezni Kolozsvárnak?

Kolozsvárra jöttem, tárgyalunk, kijelenttem azonban, hogy a kölcsön conditio sine qua nonja: a kormány előzetes engedélye. A rezsím-változás nyomán Osvada polgármesterhelyettesével is többször tárgyaltam, miután azonban az engedélyt nem sikerült megszerezni, május 19-én visszautaztam Párisba és értesítettem Swift bankárt, megbízomat a helyzetről. Swift kijelentette, hogy ezek után nem hajlandó a kölcsönt folyósítani. Én az igazgató levélbeli ajánlására a berlini Middle Europe Securities Companyhoz fordultam a kölcsönért. Itt a vezérigazgatói szobában Schultze fogadott, aki közölte, hogy 8 százalékos kamattal mellett esetleg adhat kölcsönt Kolozsvárnak. Ismét Kolozsvárra jöttem. Közöltem Osvadával, hogy az új feltételek mellett és az engedély ellenében megszerezhető a kölcsön. Osvada erre a következő táviratot küldte Schultzénak Berlinbe: „Bukarest alles erledigt, kommt sofort.“

— Az engedély azonban még mindig nem volt meg és Osvada polgármester is inkább a városi tanács felosztásával volt elfoglalva. Calutiu és Osvada többször is kijelentették előttünk, hogy mihelyst a városi tanácsot felosztatják, a helyébe lépő comisia interimara (amely emlékezetesen csupa avereszkánusokból állott) azonnal alá fogja írni a kölcsönszerződést.

Elnök: Ön körülbelül mennyi pénzt vett fel a várostól?

lejt vett fel Mischnajewszky a várostól. 2. Félmillió dolláros kölcsönt ajánltak Szatmár városának, amelyből Mischnajewszky 50.000 lejt vett fel költségek címén. 3. Kétszáz ezer dollár kölcsönt ajánlott fel a szatmári Unió-vagonygyárnak, ettől 20 dollárt vettek fel. 4. Weisz Kálmán kolozsvári szabónak 17 ezer lejt adós maradt ruhacsínalattásból kifolyólag. 5. Bankot alapítottak Bukarestben Osvada, Prie Octavian, Calutiu prefektus, Esca bankigazgató és Gritta Ovidius bevonásával, anélkül, hogy a szükséges tőkével rendelkeztek volna. Schultze kétmillió lejt értékű bankrészvényt egy Baemann nevű bankigazgatóra ruházott át, mielőtt a bank még csak meg is alakult volna. A többi vádpontok közül egy Jäger nevű kolozsvári vállalkozó ügye bir különösebb fontossággal, akit egy Schultze által kiállított, fedezetlen csekk ellenében 75 ezer lejt vettek fel, viszont Schultze ennek fejében megbízta Jägert, hogy nevében illő provízió fejében Csernovitz városával folytasson kölcsöntárgyalásokat.

Vádlott: Mintegy 135.000 lejt. Időközben azonban az előzőleg kikötött 4 százalékos jutalékat 2 százalékra szállította le a polgármester és abból is egyet Escanak kellett odajárnom azon a címen, hogy kieszközli a kormányengedélyt. Közben azonban a tanácsot feloszlatták, a comisia interimaranak nem állt jogában a kölcsönt perfektálni a törvény értelmében saz új tanács megválasztása előtt pedig Schultzet, majd engem letartóztattak...

A szatmári kölcsön

Mischnajewszky ezután áttér a szatmári kölcsöntárgyalásra. Szatmáron dr. Barbul prefektussal és Ferentiu polgármesterrel tárgyalt Mischnajewszky. A város anyagi helyzetéről szóló akták fordításáért 50.000 lejt vett föl, de Szatmár sem tudta a kormányengedélyt megszerezni.

Weisz Kálmán kolozsvári szabó ismertetett össze Szabó Jenővel, a szatmári Unió vagongyár igazgatójával, aki 200.000 dolláros kölcsönt kért a gyárnak. Megegyeztünk abban, hogy a kölcsön fedezete egy bizonyos részvénymennységből és jelzálogból fog állani. Közben azonban Szabó közölte velem, hogy fedezetül a CFR-nek a gyárral szemben fennálló 28 millió lejes kötelezettségét fogják adni. Ebbe megbízóm nem akartak belemenni.

Elnök: Mennyi pénzt vett fel a gyártól? Vádlott: 20 dollárt, fordítási költségekre.

A Hirsch-gyár kölcsöne

Rátér ezután a Hirsch Ödön szeszgyárral folytatott tárgyalásokra. Miheiffy Endre, a gyár akkori igazgatója kereste fel és kölcsönt kért tőle. Mihelffy egy kimutatást adott át neki, amely szerint a vállalat (amely időközben, mint ismeretes, csödbe ment) az elmúlt évben, 59 százalékos haszonnal dolgozott. Egyizben Tischler Mór igazgató jelenlétében tárgyaltak és akkor Tischler a következőket mondotta magyarul, majd németül Mihelffynek:

— Bandi, mondj meg mindent őszintén, ugy, ahogy van.

— A gyártól 45.000 lejt kaptam az akták lefordításáért — mondja Mischnajewszky — és azokat elküldtem Párisba. Közben azonban megtudtam, hogy a cég csőd szélén áll, mire

Höfer-gyermekhintőpor csak lila dobozban valódi

Üvegezés, ablakjavítás, képkerelezés, kerlésztáblák legolcsóbban **FISCHER** üvegudvar, **CLUJ**

beszűntettem a tárgyalásokat és Párisból visszakértem az okmányokat.

„Vorsicht empfohlen“

Kiseb, jelentéktelen ügyeket világít meg Mischnajewszky, majd így folytatja:

— Jager Jack kolozsvári vállalkozónak a Middle Europehez egy Schultze-től kapott 3000 márkás csekket adtam át beváltás céljából. Jager a Banca Christovoloninak adta át a csekket, itt azonban előbb információkért fordultak Németországba és előbb 40.000, majd 25.000 lej előleget adtak a csekkre. Közben táviratilag megérkezett a drezdai banktól az információ, amely Schultze bankjáról a következőket tartalmazza: Vorsicht empfohlen. Elővigyázat ajánlatos. Erre a Christovolon megtagadta a csekk beváltását, Jager pedig hasonlóképpen feljelentést tett ellenük.

Husz vagon dió

Mischnajewszky megtörtélt izdáságos homlokát, körülnéz, majd nyugodtan folytatja vallomását:

— Bukarestben Schultze arra kért meg, hogy bankja számára diót szerezzünk. Jelen volt a beszélgetésnél Osvada polgármester is és midőn hazautaztunk, a vonaton bemutatott az akkori dévai prefektusnak.

Elnök: Tudja-e, hogy a dió át nem vétele miatt 600.000 lej kára volt a prefektusnak?

Vádlott: Tudtommal a dió ára nemcsak, hogy nem esett, de ellenkezőleg emelkedett. Mischnajewszky dr. 3 óráig tartó kihallgatása ezzel véget ért. Az elnök 15 perc szünetet rendelt el, majd Schultze kihallgatásával folytatták a tárgyalást.

Schultze nem érzi magát bűnösnek

Schultze elmondja a kolozsvári kölcsöntárgyalások történetét és azt a szinte hihetetlennek látszó kijelentést teszi, hogy Osvada polgármester csak úgy akarta a kölcsönt perfektálni, ha a szakértőknek kikötött 3500 dollár felét neki engedik át. Elmondja, hogy vezérigazgatója volt a Middle Europeanak, százezer lej havi fizetése volt és így nem érti, miért nem honorálták csekkjeit Berlinben. Elmeséli, hogy Bukarestben Lepadatu pénzügyminiszterrel is tárgyalt egy nagy államkölcsönről. Banketteken költötte el pénzét és így kénytelen volt kölcsönöket felvenni, amelyekben azután elbukott. Ismerteti a bukaresti bankalapítás történetét, Prie, Osvada, Calutiu, Gritta szerepét, Bachmann bukaresti bankárt is be akarta vonni a bankba, azért ajánlta fel neki a részvényeket. Bukarestben nagyszabású jeggyár alapításáról is tárgyalt.

Délután Schultze kihallgatásával folytatódott a tárgyalás, amely este 7 órakor fejeződött be.

Az elnök megkérdi Schultze-t: Bűnösnek érzi magát?

Schultze csodálkozva néz körül a tárgyalóteremben.

— Nemcsak, hogy nem érzem magam bűnösnek, de kilenc hónapja ülök itt és azt sem tudom, mivel vádolnak.

— Hogyan lehet az — veti közbe az elnök — hiszen hallotta a vádiratot?

— Nekem nem olvasták fel a vádiratot.

Dr. Giurgiu védő felpattan a helyéről és semmisségi panaszt jelent be, mert perrendtartással ellentétben a vádiratot nem olvasták fel a vádlottaknak.

Az elnök ezután szombat délelőtt kilenc órára halasztotta a tárgyalás folytatását, amikor is elsőnek Osvada volt polgármestert hallgatják ki, mint tanút.

Követség korai vétség

Elhizás elleni szer a párisi Jodillon golyócska. Kis adag gátolja a hájasodást. Nagyobb adagok lefogyást idéznek elő. — Főszékhelyi hely:

Dr. Biró gyógyszerár, Cluj.
Egy doboz ára 150 lej.

Egy elsülyedt svéd gőzös mentőcsónakán egy matróz kivételével minden utas megőrült és a tengerbe ugrott

Stockholm, augusztus 26. A stockholmi kikötőből már régebben eltűnt a „Tryggos“ nevű esztergőzös, amelyről augusztus 14-ikén az a hír érkezett, hogy a Finn-öbölben elsülyedt. A katasztrófa következtében négy férfi és két asszony a vízbe fullt, míg a többi utasoknak sikerült mentőcsónakra szállniuk. A mentőcsónak utasaival együtt napokig hanykolódott a tengeren. A borzalmas hanyattlás következtében két utas megőrült

és a tengerbe ugrott. A borzalmas látványra a legénység követte az örült utasok példáját s szintén a tengerbe ugrott. Végül a kapitány is megőrült, akit a csónakon maradt egyetlen élő matróz a vízbe dobott. Ezt a matrózt egy finn motoroshajó megmentette és Kalmarba szállította, az ottani kórházba, ahol elmondotta a pártját ritkító tengeri drámának részleteit.

A nankingi és a hankai kormányok a délkinai kormányzat egységesítéséről tárgyalnak

Meg nem erősített hírek Nanking elesteről

London, augusztus 26. A „Daily Telegraph“ Pekingből keletkezett távirata szerint az észak-kinai csapatok elfoglalták Nankingot, ahol tudvalevőleg Csankajsek nacionalista kormánya székel. A nankingi kormány Kotingba menekült, ahová meghívja a hankai kormány megbízottait, hogy a két délkinai kormány egységesítéséről és az északkinai csapatok ellen indítandó együttes offenzíváról tárgyaljanak. Hír szerint a nankingi kormány a hankaiak minden feltételét elfogadja, mert az a célja, hogy mindenáron visszafoglalja Nankingot. Nanking elestét hivatalosan még nem erősítették meg.

Dagadnak hullámai a Vulkánban felfedezett bélyeghamisítási ügynek

Az eddigi vizsgálatok szerint néhány millió értékű hamis okmánybélyeget hoztak forgalomba

(Déva, augusztus 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Részletesen megemlékezett az Uj Kelet arról a nagyszabású bélyeghamisítási botrányról, amelyet a dévai ügyészség fedezett fel. A nagyszabású hamisítási ügy hullámai napról-napra dagadnak. Az aradi állambiztonsági hivatal ma letartóztatott egy Fried László nevű vulkáni kereskedősegédet, kinél nagymennyiségű hamis bélyeget találtak. Fried László, amint a vizsgálat megállapította, büntetésre volt a főtettes Fuchs István vulkáni kereskedőnek, ki mint tegnapi számunkban megírtuk, eltűnt Vul-

kánból és mintegy 800.000 lej értékű hamis bélyeget vitt magával. A nyomozás során a vulkáni postahivataloknál, a vasutnál, elárulókknál és magánoknál is igen nagy mennyiségű 1, 2, 5 és 10 lejes hamis bélyeget találtak, melyek nemcsak az eredeti bélyegektől különböznek színe és nyomásra, hanem maguk a hamisított bélyegek is eltérést mutatnak fel egyik a másiktól. A nyomozás megállapította, hogy többmillió értékű hamis bélyeg kerülhetett forgalomba. A dévai ügyészség a vizsgálat befejezéséig minden felvilágosítás előtt elárkózott.

Összeomlott egy nagy német bankcég

Sikkasztással gyanúsítják a Hans Tiger céget. Kétfélmillió márka a passzív

(Berlin, augusztus 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egész németországi közvéleményt erősen foglalkoztatja egy nagy cég összeomlása. A cég Hans Tiger, amely Berlinben, Hamburgban és a keletafrikai német gyarmatokon tartott fenn magánbankokat. Az utóbbi hetekben a cég fizetési zavarokkal küzdött és ezek során kitűdött, hogy az ület vezetése körül nagyfokú szabálytalanságok történtek. Mindezekig nem lehetett pontosan megállapítani, mik voltak a cég részéről a vizsraélések, minthogy a cég szabályzatát könyvvezetést nem folytattott. Egyelőre csak annyit lehetett megállapítani, hogy Hans Tiger passzívai meghaladják a kétfélmillió márkát, amivel szemben alig mutatkoznak aktívák.

A legnagyobb hitlezője a német nemzeti biztosító társulat volt, amely szoros kapcsolatot tart fenn a német nemzeti kereskedelmi alkalmazottak szövetségével. Hans Tigerék ezekből 300 ezer márkát vettek fel, amely összeg teljes egészében elveszett. Ezen a szövetségen kívül főleg a német nemzeti párthoz tartozó magánfelekkel dolgozott a cég, leginkább keletafrikai gyarmatokkal, akik most újból vissza akarnak települni a régi német kolóniákra.

Hír szerint a cég összeomlása révén maga a német birodalom kincstára is károsult. Azt hiszik, hogy Hans Tiger, akinek a háboruban és a háboru előtt a keletafrikai Tanga városban fióküzlete volt, a háboru után megbízásból fölvetve azokat a kár-

talánítási összegeket, amiket az ántánt juttatott a német telepeseknek és azokat elsikkasztotta. Tiger maga a háboru előtt a német-Keletafrikai Társulat alkalmazottja volt és a háboruban fontos katonai szolgálatokat teljesített. Biztos fellépésű férfi volt és ilyen módon nyerte meg az egykori német telepek bizalmát. Közvetlenül a háboru után több tekintélyes kereskedő társult Tigerrel, akik azonban később, miután alapon megismerték, cserében is hagyták. Tiger német Keletafrikában farmokat és telepítéseket vásárolt, amiket német telepeseknek eladott. A német külügyi hivatal kijelölte megbízottját abba a bizottságba, amely tárgyalni fogja a hitlezők igényeit. A szenzációs ügyben több letartóztatás várható.

Vasárnap, e hó 28-án lép fel a teljesen átalakított **Uránia-Mozgóban**

Jackie Coogan

Prima tűzifát

legjutányosabban házhoz szállít **FISCHER** fátalep, Cluj, Piata Gării No 2.

Telefon 1300

Telefon 1300

Az ü bevon

(Oradea n...
Uj Kelet tud...
a járásbíró...
hátralék mu...
bírói létszám...
járásbíró...
végzett, az a...
akik a legna...
nak a sok-sok...
ténik, hogy...
dekezik, ugy...
évekig tart...
sor kerül. A...
mérhetetlen...
Az iparos, ke...
kamatot fizet...
vett, kölcsön...
veteléseit...
mire nagyneh...
követelése be...

E bajok o...
nagyváradi ü...
tagjaival foly...
törvényjavasla...
nyege az, hog...
6 havi időtart...
lalja heti 2...
gári, büntető...
válják az, hog...
lékos perek v...
A törvényjava...
vetkezőkép ha...

„Törvény...
bíráskodásba...
§. 1. Az ig...
tik, hogy az...
óta bejegyez...
marák alkalm...
lenesen bírói...
§. 2. Ez...
hat, hogy az...
járásbíró...
ügyvédek le...
tett ügyeke...
tárgyaljanak...
seket, itélete...
§. 3. Az...
bizott ügyvé...
előtt, vagy...
tásával fogl...
§. 4. Az...
azon érdeke...
működése e...
hetők, s e...
az, hogy az...
láthat el o...
a) mely...
lenlegi ügy...
b) akive...
jeig pere, v...
matban,
c) akive...
költségköve...
d) aki e...
letében per...
ket tett foly...
§. 5. Az...
járásbíró...
§. 6. Az...
igényle vel...
bíró...
zett összes...
fokulag bef...
vény életbe...
tul, az ilye...
§. 7. Az...
nem illeti...
§. 8. Az...
zése tartam...

A nagyvár...
egy szövege...
vényjavaslatot...
Akcio...
Ezt a törv...
védi kar tagja...

Az ügyvédi karnak a bírászkodásba való bevonásával akarnak segíteni a bíróhiányon a nagyváradi ügyvédek

(Oradea mare-Nagyvárad, augusztus 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tudvalevő dolog, hogy a járásbírósnál a perekben országsszerte nagy hátralek mutatkozik. Ennek oka az, hogy a bírói létszám erősen csökkent. Amely munkát járásbíróként azelőtt 10-12 járásbíró végzett, az a munka most 2-3 bíróra jutott, akik a legnagyobb szorgalom dacára sem tudnak a sok-sok ezer perrel megbirkózni. Így történik, hogyha valamelyik perben az alperes védekezik, úgy a hiányos bírói létszám miatt évekig tart, míg a tárgyalásra és így ítéletre sor kerül. A perek késedelmes elintézése miatt mérhetetlen kára van a jogkereső közönségnek. Az iparos, kereskedő kénytelen 21-30 százalék kamatot fizetni az üzlete folytatásához igénybe vett kölcsön után, miáltal az ő jelentékeny követeléseit éveken át nem tudja behajtani és mire nagynehezen ítélethez juthat, az adóson követelése behajthatatlanná is válik.

Ügyvédek az igazságszolgáltatásban

E bajok orvoslása céljából Dr. Váradi Ödön nagyváradi ügyvéd, a nagyváradi ügyvédi kar tagjaival folytatott megbeszélések alapján egy törvényjavaslatot dolgozott ki, melynek lényege az, hogy az az ügyvédi kar részt vesz 6 havi időtartamon át a bírászkodásban, elvállalja heti 2 munkanapon a felszaporodott polgári, büntető ügyek tárgyalását, hogy lehetővé váljék az, hogy az országsszerte fennálló hátralek perék végre lebonyolítást nyerhessenek. A törvényjavaslat, mely e célt szolgálja a következőképp hangzik:

„Törvényjavaslat az ügyvédi karnak a bírászkodásba való bevonulásáról.

§. 1. Az igazságügyminiszter felhatalmazatik, hogy az ügyvédi kar azon legalább 3 év óta bejegyzett tagjait, kiket az ügyvédi kamarák alkalmasak gyanánt kijelölnek, ideiglenesen bírói teendők végzésével megbizhassa.

§. 2. Ez a megbízás kizárólag arra szólhat, hogy az így megbízott ügyvédek azon járásbírósnál, melynek székhelyén az illető ügyvédek laknak, a peres, polgári és büntető ügyeket bírói minőségben elláthassák, tárgyaljanak, közbeeső határozatokat, végzéseket, ítéleteket hozhassanak.

§. 3. Az ilyen megbízás alapján a megbízott ügyvéd hetenként legfeljebb két délután, vagy délután tartozik a funkciók ellátásával foglalkozni.

§. 4. Az ügyvéd ellen megtehetőek mindazon érdekeltségi kifogások, melyek egy bíró működése ellen a perrendtartás szerint emelhetők, s ezenfelül további érdekeltségi ok az, hogy az ügyvéd bírói minőségben nem láthat el olyan ügyet.

a) melyben valamelyik peres fél az ő jelenlegi ügyfele,

b) akivel szemben ügyvédi költsége erejéig pere, vagy behajtási eljárása van folyamatban,

c) akivel szemben megbízásából folyólag költségkövetelése áll fenn,

d) aki ellen valamelyik ügyfele képviselőként pert indított, vagy behajtási lépéseket tett folyamatba.

§. 5. Az ügyvéd e funkciókat csupán a járásbírósnál helyiségében végezheti.

§. 6. Az ügyvéd e működése mindaddig igénybe vehető, míg a székhelyén levő járásbírósnál a törvény életbeléptetéséig beérkezett összes polgári és büntető perek elsőfokulag befejezést nyertek. Azonban a törvény életbeléptetésétől számított 6 hónapon túl, az ilyen megbízás nem terjedhet.

§. 7. Az ügyvédet a működésért díjazás nem illeti.

§. 8. Az ügyvéd e bírói működése végzése tartamára köztisztviselő jellegével bír.

A nagyváradi ügyvédi kar tagjai sorából egy szövegező bizottság alakult, mely e törvényjavaslatot végleges formába önti.

Akció a törvényjavaslat megszavazásáért

Ezt a törvényjavaslatot a nagyváradi ügyvédi kar tagjai egy memorandum kapcsán el

fogják juttatni az igazságügyminiszter urhoz, kérve, hogy ez alapon az ügyvédi kar felajánlott közreműködését vegye igénybe, fogadtassa el a törvényhozással.

Hasonlóképpen el fogják juttatni a nagyváradi ügyvédi kar tagjai e törvényjavaslat-tervezetet az Országos Ügyvédszövetséghez azzal, hogy e tervezetet támogassa a kormány. Valamint ennek támogatására fel fogják kérni az összes társ kamarákat is. A nagyváradi Ügyvédi Ka-

marához a nagyváradi ügyvédek egy jelentékeny része indítványt fog benyújtani rendkívüli közgyűlés összehívása végett, melynek célja lesz e törvényjavaslat megtárgyalása és ennek keresztülvitele iránt országos akció megindítása.

Addig is, míg a költségvetésbe újabb bírói állások megszervezése lehetővé fog válni, kiállítás gyanánt szolgálja ez az intézkedés, mely lehetővé tenné az összes hátralekos perek sürgős elintézését úgy, hogy megvalósítható volna az az állapot, hogy ily módon a perek rendszeres és gyors elintézését nyerjenek és a perek késedelmes elintézése miatti sok indokolt panasz tárgytalanná váljék. Kétségtelen, hogy a nagyváradi ügyvédek ezen közérdekű mozgalmához az ország egész ügyvédi kara csatlakozni fog.

Tizennyolc halottja és számos súlyos sebesültje van a monte-veris—chamonixi vasúti katasztrófának

Paris, augusztus 25. Tegnap a monte-veris-chamonixi vonalon egy vonat kitért. A mozdony és az első kocsi a töltés melletti szakadékba zuhant. A katasztrófát a fogaskerekű vasút fékromlása, mérsérelt a hirtelen beállott hóvihár okozta. A vonat kocsijait az utasok zsúfolásig töltötték meg s így történt, hogy a vonat, amely mindjárt induláskor 90 kilométeres sebességgel haladt, 15 méteres mélységbe zuhant. Először a mozdony az első kocsival zuhant le, a második kocsi kalauza az utolsó pillanatban lelékezett és leugorva, lecsapta a második kocsi összkötő láncát, mire ez megállott. A hősiességű kalauz ezzel ötven utas életét

mentette meg. Az első kocsi lezuhanása következtében tizenöt utas meghalt, a többi pedig majdnem mind súlyosan megsebesült. A mozdonyvezetőt a mozdony romjai alatt még életben találták meg. Amikor a mozdonyvezetőt megtalálták, az mentőnek a következőket mondotta:

— Velem ne fáradsanak, a mozdony felemelése sokáig tartana, inkább másokon segítsenek!

A katasztrófa áldozatai csaknem kivétel nélkül németek és angolok.

A legutóbbi jelentések szerint a sebesültek közül hárman meghaltak s így a halottak száma tizennyolcra emelkedett.

Mi történt Râmnic-Vâlceaában?

A »Cuvântul« fantasztikusan hangzó híri közölte egy rabbirol és fióról, akik baltával támadtak rá négy diákra és a híradás alapján tegnap nagy ünnepelési rendeztek a diákszervezetek Bukaresztben

(Ciuj-Kolozsvár, augusztus 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az emlékezetes domonvatrai diákgyűlés után lezajlott verekezéshez hasonló incidensről szóló cikk jelent meg a »Cuvântul« tegnap esti számában. A valószínűtlenül hangzó és céltalosan beállított híradás szóról-szóra a következőket tartalmazza:

„R. Vâlcea, augusztus 22. Tizenkilencedikén este Almasanu, N. Jonescu és C. Radulescu diákok a Teilor-fasorban sétáltak és eközben

megtámadta őket Schächter Dávid diák és apja, a város volt rabbija, akik botokkal, késekkel és baltával véresre verték a diákokat.

Ebben a pillanatban arrafelé halad Stăpănoiu Stefan kereskedelmi akadémiái hallgató, mire a két támadó rávetette magát és Schächter Dávid késével a szíve felé döfött. A penge azonban elcsúszott és csak a hasfalat érintette. A sebesült állapota reménytelen. Kevés kilátás van arra, hogy életben maradjon.

Schächter Dávidot elfogták és előzetes letartóztatásba helyezték. Az apját kaució ellenében szabadon bocsátották.

Ma a helybeli törvényszék második szekciója megerősítette a Schächter Dávid letartóztatására kiadott végzést. Schächter felfolyamodást adott be, amelyet a krajovai tábla fog letárgyalni. Ugyancsak felebbezésrel élt a válcsei ügyész is. A bűnjelöket lefoglalták és átadták a vizsgálóbíróknak.

A városban a hangulat nagyon súlyos. A vármegyei prefektus szigorú rendszabályokat fogantatosított az esetleges zavargások megakadályozására. A lapok és a felsőbbfokú diákszervezetek részére sem telefonon, sem írásban tudósítást küldeni nem szabad.

A postán szigorú ellenőrzést léptettek életbe. A tanári kör által kibocsátott manifesztumot elkobozták.

Ez a híradás egyedül a »Cuvântul«-ban jelent meg és így nem lehet pontosan tudni, hogy Râmnic Vâlceaában mi történt. A többi bukaresti lapok egy szóval sem emlékeznek meg az incidensről és a »Cuvântul« híradásának a hatósági intézkedésekre vonatkozó részéből is arra lehet következtetni, hogy a támadás nem folyhatott le éppen úgy, ahogyan a zsidóellenes

irányáról közismert lap ezt beállítja. Minden esetben

különösnek látszik, hogy egy rabbi a város sétaterén baltával és késsel felszerelve járkaljon és az sem valószínű, hogy Schächterék lettek volna a támadók kétszeres tulerővel szemben.

A híradást annál nagyobb fentartással kell fogadni, mert 19-ike tudvalevőleg pénteken volt, már pedig egy zsidó rabbi pénteken este nem nagyon visz magával sétabotot, kést és fejszét. Még a zsebkezdőjét sem...

A »Cuvântul« híradása alapján a keresztény diákok nemzeti szövetsége Bukaresztben tegnap kommunikét adott ki, amelyben tiltakozik a ramnic valceai támadás miatt. A közleményben a szövetség azt a kérdést teszi fel, vajjon ez a »merénylet« nem teszi-e teljesen jogosulttá azt, hogy a diákság visszavonja az ideáljainak békés uton való megvalósítására hozott határozatokat.

Tegnap este a bukaresti diákság tiltakozó tüntetést rendezett. A diákok kilenc órakor vonultak ki kompakt tömegben az egyetem épületéből és az Academia-bulevárdon, valamint a Calea Victoriei-án át a nemzeti színház elé vonultak.

A színháznál hatalmas csendőrkordon tartóztatta fel a menetet,

mire a diákok a Sarindar-uccán vonultak és a »Cuvântul« mellett tüntetett. A kivonult katonaság oszlatta szét azután a tüntetőket.

SELECT-MOZGÓ

Harry Liedtke, Liane Haid és Alfons Frieland

kiváló művészek

Kátia

(Álmok szigete)

megható orosz drámában

Hirdessen az Uj Keletben

Közgazdaság

Mindenféle áruban megszilárdult a gabonapiac

A tengeri drágább belföldön, mint amennyit külföldön el lehet érni érte. Egyelőre nem fizetődik ki a buza kivitele sem

(Cluj-Kolozsvár, aug. 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az amerikai jelentések hatása alatt az európai piacokon is megszilárdultak a buzaárak. Ennek ellenére

a román buzát nehezen lehet még plasszirozni,

mert a malmok előbb meg akarnak győződni az áru minőségéről, Tranzakció külföldön csak diszponibilis buzában, vagy már utban levő áruban jött létre. Külföldön a 3 százalékos 80 kilós dunai buzát 242 schillingért vásárolták, sőt Olaszországban 229-es áron is, amennyiért belföldön sem lehet árut kapni, mert az országban 75-77 ezer lejes nyívn áll a buza, sőt a piacon kezd ritka lenni az áru.

Ugyancsak

megszilárdult a rozspiac is.

Külföldön az árak 190-200 schilling között mozognak, míg belföldön 61.500-66.500 lejt is adtak rozsert.

Nagyon szilárd a tengeri,

amelytől nagyobb tételek csak La Plata-áruban vannak. A fogyasztás Európaszerte növekedőben van, ami az elhajozások csökkenése folytán jelentékeny áremelkedést von maga után. Októberi szállításra 153, decemberi szállításra pedig 159 schillinges

Tízmillió dollár kölcsönt akar felvenni a főváros. Bukarest főváros pénzügyi bizottsága, mint jelentették, nyilvános pályázatot készül hirdetni egy 10 millió 400 ezer dolláros kölcsön felvételére. A pályázati prospektus, amelyet több nyelvre lefordítva Franciaországba, Németországba, Angliába, Amerikába és Olaszországba küldenek, hogy az ottani sajtóban is megjelenjen a pályázat, őszinte pontossággal mutatja ki Bukarest vagyoni helyzetét, amelynek alapján a kölcsönt fel akarja venni. A kölcsön, amely csak dollárban folyósítható, 7,5 százalékos kamatozású lesz és 30 éven belül hathónaponkénti részletekben törlesztendő. A pályázaton részt vevő ajánlatokat október 30-igán estig kell a bukaresti városháza-hoz benyújtani. A kölcsön garanciájául a prospektus közli a főváros vagyoni státusát. Eszerint 1927-ben 1 milliárd 152 millió 758 ezer lejt bevételre számított a főváros, ami 165-ös alapon 6 millió 986.412 dollár és 12 centnek felel meg és a kiadásokra az utolsó banniig megvan a biztos fedezet. Tavaly 20 millió 629.142 lejt 54 bani fölösleggel zárult Bukarest költségvetése, vagyis az áthozat 125 ezer 25 dollár és 10 cent volt, ami azt jelenti, hogy a fővárosi üzemek jól jövedelmező üzleti vállalkozások. Általában a főváros anyagi helyzete, a prospektus szerint, nagyon kedvező, mert az 559 millió 712.364 lejt 31 bani passzívával szemben (3 millió

árnyóv kötöttek üzleteket külföldön.

Dunai áru alig van, mert például Románia jóformán nem exportál tengerit, amelynek az országban sokkal jobb ára van, mint külföldön, ahol 167-168 schillinget fizetnek érte. A beszarábiai kukoricáért Bécsben nem lehet szeptemberi szállításra 138 cseh koronánál többet elérni, ami 51,500 lejes árnak felel meg ab rakodóállomás, viszont ugyanezért az áruért Brailában 52,000 lejt fizettek, már kikötőkben 50.500-51.500 lejt. De

a belföldi tengeriárak egyre emelkednek a kormány akciója miatt,

hogy az inséges vidékek lakosságát ellássa olcsó kukoricával. A készleteiből régen kifogyott Bánát a vagonhiány mellett is állandó vásárlója a regátnak. Turnu-Severinben a tengeri ára franco vagon 53-55 ezer lejt, bánáti állomáson 60-61 ezer lejt. Minőségileg az új kukorica közepesen aluli.

A bab is szilárdabb

egy külföldön, mint nálunk. Ujabban jugoszláv cégek erősen érdeklődnek moldovai áru után. Régi bábért 74, új árúért 86 ezer lejt fizettek a héten ab hajó Galac. A dunamenti bab iránt még nincs komoly kereslet, ami a gyengébb árakban jut kifejezésre. Ujtermésű dunai babot 70 ezer lejtért is lehet kapni. Marseillben a 6 százalékos dunai árut 220 schillinggel jegyzik szeptemberi szállításra.

392.196 dollár 14 cent) az aktívák összege 11 milliárd 128 millió 395.189 lejt 99 banit (67 millió 444.819 dollár 33 centet) tesz, ki vagyis Bukarest pénzügyi mérlege 10 milliárd 566 millió 682.590 lejjel (64 millió 52.623 dollár 19 centtel) aktív. Az új kölcsönt, amely a főváros tízedik kölcsöne lesz 1888 óta, jövedelmező építkezésekre és más investálásokra fogják fordítani.

A parafaárak behozatali vámja. A pénzügyminisztérium az előző rendeletekhez pótlólag arról értesítette a vámhivatalokat, hogy a 100 kilónkénti 5 aranylejes redukált importvám csak a tarifa 758-763 tételei alatt foglalt parafaárakra vonatkozik, míg a 764 ik tétel alá tartozó parafaárak behozatali illétéke 20 arany lejt, tekintet nélkül arra, hogy honnan importálják. Ez alá a tétel alá tartoznak az örölt parafahulladékból előállított és aszfalttal, vagy más ásványi anyaggal átítatott téglák, lapok, fogantyúk, amelyek építkezési célokra kívül meleg, hideg és zaj felfogására szolgálnak, anyaguk pedig, ellentétben a tiszta parafából készült tárgyakkal, szivacs-szerű.

Német könyv Lepage

Tőzsde

Dél előtt a piac tartózkodón indult, a délutáni érákban azonban ismét lanyhább lett.

Egyesült Közgazdasági és Leitzálogbank Rt. jelentése		Valutapiac 1927 augusztus 26 (Badar)							
Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka-rest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3130-3140	—	—	492	3140	11017	13687	650725	1928
Newyork	161 1/2-162	51871	5185/8	2551	162	57150	70970	3375	—
London	789-791	252162	252125	12402	789	2778 3/4	345037	16408	486 1/4
Páris	635-645	203325	2033	—	637	2240	2782	13230	392
Milano	885-895	2825 1/2	2823 1/2	13895	885	3115	3866	183825	54462
Prága	479-481	1537	1537	7570	483	169325	210287	—	29637
Budapest	2840-2850	9075	9075	—	2860	—	12416	59075	—
Belgrád	—	913 1/2	913 1/4	—	292	1006	1249 1/4	5940	175
Bukarest	—	320	321	1570	—	353 1/2	438 1/4	2092 1/2	62
Varsó	—	58	58	—	1825	6385	7925	37712	—
Bécs	2298-2300	7307 1/2	7310	—	2290	8052 1/2	—	47525	—
Berlin	3860-3870	12345	12342	—	3875	13595	168 3/4	80262	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 321, Páris 1570, Budapest 353 1/2, Bécs 4825, Prága 20925.

Nyiltér

E rovatban közöltékért a szerkesztőség semminemű felelősséget nem vállal

Felkérem mindazokat, kik feleségem — szül. Berkovits Fáni — hollétéről tudnak, tudassák velem címét.

Rosenfeld Zsigmond
Cluj, Str. Pata 66.

Értesítés! Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy **női-divat szalonomat** Str. Juliú Maniu (v. Szentegyház-u.) 11. sz. alól Str. Bob (v. Mester-utca) 11. szám alá helyeztem át. Midőn a n. é. közönség további nagybecsű pártfogását kérem, maradtam kiváló tisztelettel **Alexander Holländer**, croitor de dame, Cluj (Kolozsvár)

Alapított 1874.

Reich B. Károly Fiai

Kötél- és kendergyárosok
Üzlet és iroda: BULV. REG. MARIA 15.
Telefon 6-49. ARAD Telefon 6-49.

Tilott és gerebenezett kenderek
Gazdasági kötélárak
Géphajtó kötelek
Malomhevederek
Zsinegek, zsákok, vízmentes ponyvák stb.

Mindenütt kaphatók:

és
villagos
Hemulus dupla maláta
!
kolozsvári
sörkülönlegességek!
URSUS-CZELL sörfőzde,
Kolozsvár (Monostor)

Szenzációs könyvujdonság!

H. G. WELLS

A művészetek fejlődése a legrégebb időkől a mai napig

Ára félbörkötésben 640 lei.

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában

Keresünk

megvételre, esetleg
10-essel becserélünk
jó karban levő 13-as

gyorssajtót

Cim a kiadóban

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Alláskeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelígelés levelet csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

Utazók! Berkovicsné vendéglője.

Oradea, Zöldfa-utca (Str. Nicolai Iorga) 19. Izletes konyha. Kerthelyiség.

T. Hölgyek!

Modern bubí transformációk, Postiche frizek felelősség mellett a legolcsóbban és leglelkismeretesebben nálam szerezhetők be Tartós villanyos ondulolás, amelynek tartósságáért 6—7 hónapig felelek. Párisból kitüntetve hajfestészetit téren. Minden színben, feismerhetetlenül, Párisi hennével, csak MUSSA Gyulánál kapható, Str. Memorandului 10. Estélyi és színes parókák kölcsönzése.

Kellemes hanggal és vallásos életű bizonyítványokkal rendelkezem, nagyünnepekre hivatásomat orth. hitközségnek betöltöttem. Meghívásokat honorárium megjelölésével és utiköltség megtérítésével. Kellemes előimádkozó jelígelésre a kiadóhivatalhoz kérek.

3054

Keresek a belvárosban szoba-konyhás lakást szept. 1-re. — Cim a kiadóban „Öreg pár” jelígel.

Egy izr. kereskedő segédet keresek szept. 15. való belépésre, esetleg előbb is, fűszer, rövidáru és vaszakmában jártas, román és magyar nyelv megkiváló. Ajánlatok Mind-szent Salamon céghez küldendők — Jibaura. 3056

Perzsaszövegek-revan szükség? akkor írjon a következő címre: Schulhof Emilné „ORIENT” Szöveg-művészeti Iskola ORADEA-MARE, Str. Episc. Ciorogariu No 14 mely már évek óta a legtekintélyesebb gyapú és selyem p.r.-ák, svéd és francia szövött gobelének, elsőrangú angol gy.pji és selyem fonalak, szőnyegtervek, szővőkellékek, legelőnyösebb beszerzési forrása. Vidéki rendelések utánvétellel gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Géphimzést olcsón vállalkozok. Házhoz is elmennék. Vasut-utca 1. — Jammer Szerén.

Temesváron tanuló liceumisták szigoruan. **א.ר.מ. ש.ר.** ellátással felvételnék Bónár-ut 4. 3059

Házastelek eladó Kövespad-u. 40 szám alatt. Értekezhetni a ref. teologia házmesterénél. 3057

Pincemester, 13 évi kereskedelmi gyakorlattal, állást keres, Pálinka szakmában is jártas. Ajánlatokat „Nagygyakorlatu” jelígeléssel kiadóhivatal továbbít. 3053

Metropolitól félpercenyre egy félig kész ház eladó. Értekezni Str. Baron L. Pop 10. sz. Fraternitas-nyomda.

27 éves izr. kereskedő özvegye házasság céljából megismerkedne szolid, józan önálló kereskedővel. — Leveleket „300.000 lei készpénz” jelígelésre a kiadóba kérek. 3055

Okleveles izr. tanító, 28 éves, nős, román, magyar és német nyelvben perfekt, kisebb mértékben a francia nyelvet is bírja, megfelelő állást keres. — Szíves ajánlatokat a kiadó továbbít.

Okleveles német és francia tanárnő órákat ad. — Cim a kiadóban.

Egy szépen butorozott nagy utcai parkettes szoba a belvárosban fűrdőszoba használattal egy, vagy két fiatal embernek, kosztal is, vagy üresen irodának kiadó azonnalra. Cim a kiadóban.

Iskoláslányt Nagyváradra elfogad, zongora- és fűrdőszobahasználattal izr. uricsalád. Berger Antalné, Oradea, Str. Cantemir (Beothy Ödön-u.) 42. I. 7.

Kellemes bariton hangú talmudista, mint elsőrangú בעל מוסף állást keres, lehetőleg nagyobb hitközségben. Cim: Hoffmann. Teuteu, jud. Bihor. 3061

40 leit

küldjön be postabélyegben és 10 különböző kottát küld az Uj Kelet kiadóhivatala

Szép, tiszta butorozott, különbejáratu szoba 1—2 férfi részére kiadó. Cim a kiadóban. 3058

A belvárosban lakó intelligens zsidó családnál egy vagy két kis iskoláslány vagy fiu, esetleg hivatalnoknál teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban.

Román, angol, francia, német, magyar fordítások. Levelek (cégeknek hónapra), kérvények, periratok, tudományos, műszaki, közgazdasági, irodalmi cikkek stb. Másolások, sokszorosítások. **Dr. Mandel**, Strada Ratiu (v. Kötö-u.) 3. Telefon 831.

Magyar nyelven

Újjonnan megjelent könyvek

Apponyi Albert: Emlékirataim	707
Dormándy: Sólomó adár	183
Erdős Renée: Borsó hercegnő	108
Csehov: Kisrétetes éjjel	115
— A vizsgálóbíró	144
Fodor László: Márciusi éjszaka	102
Galsworthy: Testvériség	115
Gyakorlati gazdalexikon, 2 kötet, yásonkötésben	1632
Jókai Mór: Kőszívű ember tiai (I-II)	544
— Névtelen vár (I-II)	408
Karinthy Frigyes: Notes	72
— Színház	225
Herman Keyserling: Könyv a házasságról	680
Kropotkin: Kölcsonös segítség	201
Jack London: Az óceán meséi	115
Mohár Géza: A kerékpározás könyve	136
Orczy Emma: Megfizetek	180
Pálffyiné Gulácsi Irén: Fekete völegények (I-III)	360
Szép Ernő: Valentine	144
— Verőfény	144
Szomorj Dezső: Levelek egy barátéhoz	224

Német nyelvű újdonságok

(Kötve)

Stefan Zweig: Verwirrung der Gefühle	300
A. Schnitzler: Spiel im Morgengrau	220
R. Filip Müller: Der unbekante Tolstoj	380
Wassermann: Der Aufruhr	220
Galsworthy: Der silberne Löffel	270
H. Hesse: Der Steppenwolf	300
R. Filip Müller: Lenin und Gandhi	520
Geist und Gesichte des Bolszewismus	1280

Kaphatók:

az UJ KELET könyvosztályában

Iskolák, tanítók figyelmébe!

הספר הראשון

héber ABC ára 40 lej, képes héber ABC **הוון** ára (erős kötés) 50 lej,

az Uj Kelet könyvosztályában.

Szovátán

a Villa Speranza-ban levő

A rendkívül kedvező időjárás miatt az idei szezon szeptember hó végéig tart.

א.ר.מ. ש.ר.

már aug. 15-ikén lépnek életbe a rendkívül mérsékelt utószezon árai.

Érdeklődni lehet dr. Krausz Józsefné főrabbinénál, Baia Sovata, Villa Speranza

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei

Jövő héten lesz a Magyar Színház kapunyitása

A jövő hét csütörtöki estéjén ünnepi külsőségek között fog megnyitni a gyönyörűen alakított, pazar fényben uszó Magyar Színház.

Az ünnepi megnyitó előadás jegyeit vasárnap reggel 9 órakor kezdi árusítani a pénztár. Pénztári órák délelőtt 9-től 1-ig és délután félhétől 9-ig.

Az új idény második estéjén, pénteken szenzációs vendégszereplés kezdődik. A leghíresebb magyar operette-primadonna, a világszerte ünnepeelt Kosáry Emmi kezdi meg négy estére terjedő vendégjátékát. A Kosáry-estéket a fantasztikusan magas honorárium miatt emelt helyarákkal fogják megtartani. A Kosáry-estékre is vasárnap reggel kezd a pénztár a jegyeket árusítani.

Ugy a csütörtök esti megnyitó előadást, valamint mind a négy Kosáry előadást bérletben tartják meg.

Tóth Elek: a Magyar Színház új tagja. Az erdélyi magyar színész-generáció reprezentációs kiváló nagy művésze, Tóth Elek tegnap aláírta a szerződést, mely őt a kolozsvári magyar színházhoz köti egy évre. A színház drámai együttesének nagy gazdagodást jelent a Tóth Elek szerződtetése.

10 válogatott könyv

Gyönyörű regények, szindarabok, értékes tanulmányok, Palesztina, Egyiptom részletes leírása az

Uj Kelet könyvsorozatában:

Az olvasó könyvesorozatba tartoznak:

Szabó Imre:	Zsidó Almanachja (1927)
Ignotus:	Olvasásközben, tanulmányok
Dosztojevszkij:	A főinquisitor, regény
Perutz:	9 és 9
Wilde Oszkár:	Az emberi lélek a szocializmusban
Blicher Clausen:	Heine Inga, regény
Tábori Róbert:	A negyvenéves férfi, regény
Schopenhauer:	A szerelem metafizikája
Zoltán Sándor:	Örvény, dráma
Ben Ami:	Palesztina—Egyiptom utmutató.

A szenzációs könyvsorozat a — portóköltségen kívül — **százhusz lej.** Megrendelhető levelezőlap útján az Uj Kelet könyvosztályában (Cluj, Strada Baron L. Lop 10.) Kolozsvári olvasóink az Uj Kelet kiadóhivatalában vehetik meg a sorozatot, levél, vagy telefon-rendelésre házhoz küldjük.

Színház és n

Kolozsvár, Brassai

Telefon: Szerk. és kiad. 9-77

1927 augusztus

Egy —

1927 augusztus

Egy —

Ki ne ismeri a kivénül filléreiből öregnek cégtáblájára egy katonát, egyszegény polgárt vetkező szöveg Persze, a külön szurt és a vendégek, hogy mindennapi társult vendéglős dolgot:

— A katonát ért. A pap a te kiért és az ügydenkiért.

Ezzel, a bohédéget. De a kivujját.

— Hát a negy — A szegény, tikusna a nyugta. Az fizet minden

... Ökéntele az ember eszébe, niszter mellvereg nap alatt több, vámban a külföld nem kapható a niszter viszont meg mindenkitől, meg mindent mi és azt a 353 milliót folyt be a felem mint tavaly. Az niszter még nem polgár megijedje posta. A szegény titkár kártyázik szegény polgár kamaránál sikkas fizet. Kolozsváron hány vasutas, h szegény polgár főtisztviselő 2 mill a szegény polgár házat vásárol: —

A szegény polgár ha megszületik, lélekliz, ha eszik, ha ruházódik. V gény polgár fizet. fizet, mert már győz annyit keres denki lyukas taris

Arról azonban hogy a szegény p adónyugtáról nem kiért kapja. De kor ígéreteket is

Most talán még előre ugyan ez i valami. Nincsenek azokat is már rége de biztató jelenség rek részéről jön, akik ép úgy érzik a polgárok milliói érzik, de mégis érz nem sokáig bírja Komoly, tudomás jöttek, hogy a szegény o'yan kiapadhatat mindenkiért fizet is merészel, de akk